

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет
Кафедра іноземних мов

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

“28” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.02 ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань **10 Природничі науки**

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність **101 Екологія**

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма **Екологія**

(назва освітньої програми)

Робоча програма Ділова іноземна мова (англійська) для здобувачів вищої освіти спеціальності 101 Екологія

Розробники:

Щербань І.Ю., к.пед.н, доцент кафедри іноземних мов

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри іноземних мов
Протокол № 1 від « 28 » серпня 2023 року

Завідувач кафедри В.В. Безлюдна

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії природничо-географічний факультету

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2023 року
Голова науково-методичної комісії факультету / інституту

 Рожі І.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська, англійська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	5 кредитів / 150 год.	
Курс	1 (магістр)	
Семестр	1,2	
Кількість змістових модулів із розподілом:	2 змістові модулі 1-й семестр – 1 2-й семестр – 1	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, у тому числі:	150	
Аудиторні:	60	
Лекційні		
Семінарські / Практичні	60	
Лабораторні		
Самостійна робота	46	
Індивідуальні завдання	44	
Форма семестрового контролю	екзамен (2-й семестр)	

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Ділова іноземна мова (англійська)” є вдосконалення і подальший розвиток знань, навичок та вмінь магістрантів у різних видах мовленнєвої діяльності, оволодіння нормами ділового спілкування, розширення знань про особливості офіційно-ділового стилю, класифікацію та структуру документів різного рівня, вимоги щодо оформлення та укладання ділових паперів, засвоєння етикету ділової кореспонденції.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Ділова іноземна мова (англійська)” є

- удосконалення знань про фонетичну будову та інтонаційний лад англійської мови, основні граматичні категорії та конструкції;
- засвоєння термінології та мовних реалій з фаху магістра, загальнонаукової лексики та мовних одиниць, які використовуються у діловому спілкуванні;
- ознайомлення з основними особливостями стилістики та організації сучасного англомовного дискурсу;

- формування навичок і вмінь усного та писемного мовлення у сфері ділового спілкування, що передбачає дотримання стилістичних норм під час оформлення реквізитів, укладання та редагування документації різного рівня;
- формування вмінь та навичок реферування фахової оригінальної літератури з метою одержання необхідної інформації, читання ділових паперів та зразків листів зарубіжних партнерів;
- формування навичок роботи зі словником та іншими довідковими джерелами, що є необхідним для самостійної роботи з фаховою літературою.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання: формування у студентів як загальних, так і предметно-спеціальних (фахових) компетентностей, а саме: здатності працювати в команді та самостійно, керувати часом; комунікувати з колегами щодо наукових досягнень усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування, обговорювати наукові теми, робити усні та письмові презентації дослідження, враховуючи особливості різних стилів мовлення та норми ділового спілкування іноземною мовою, сприймати нові знання про особливості офіційно-ділового стилю, класифікацію та структуру документів різного рівня, вимоги щодо оформлення та укладання ділових паперів, засвоєння етикету ділової кореспонденції та інтегрувати їх із уже наявними; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; знання про лексико-граматичні особливості офіційно-ділового та наукового стилів, класифікацію та структуру документів різного рівня, вимоги до тексту документу; розуміння призначення ділових паперів та вимоги до їх оформлення; уміння дотримуватися мовних норм офіційно-ділового та наукового стилів; правильно укласти бібліографію, анотації до наукової статті; скласти та оформити резюме, автобіографію, діловий лист, електронні повідомлення, заповнювати анкету; дотримуватися мовного етикету під час листування та усного спілкування.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями упродовж життя

ЗК05. Здатність міжособистісної взаємодії та спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, зокрема іноземною мовою.

ЗК 3. Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

ЗК 4. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування іноземною мовою, до вмінь представляти складну комплексну інформацію у стислій формі усно і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, критично оцінювати власну діяльність, професійно вдосконалюватися.

Фахові компетентності (ФК):

ФК13. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК16. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРО01. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.

ПРО02. Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.

ПРО03. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.

ПРО04. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.

ПРО07. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.

ПРО08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

ПРО11. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ENGLISH ACADEMIC STYLE AND LANGUAGE

Тема 1. Formal style and its main features (English as the world language of research, education and business. Formal and informal styles. English formal style and language).

Тема 2. Spelling. Transliteration (Transliteration of consonants. Transliteration of vowels).

Тема 3. Cautious writing. Grammar (Morphology. Agreement of subject and verb. Word order. Main types of sentences in formal English).

Тема 4. Cautious writing. Academic Vocabulary (New lexical tendencies in formal/academic English.).

Тема 5. Important features of English academic texts (Paragraph. Titles. Citations. List of references (Bibliographies). Summaries: main features. IMRAD structure).

Змістовий модуль 2. FORMAL PAPERS AND CORRESPONDENCE

Тема 6. CV. Resume. Application for foreign employment.

Тема 7. Formal letters: main features and structure (Formal letter writing. Letter structure. Letter format).

Тема 8. Main types of formal letters (Motivation letter. Cover letter. Letter of invitation. Letter of apology. Recommendation letter).

Тема 9. Electronic messages (Main features of e-mail English. Introducing and final terms of courtesy).

Тема 10. Main features of formal telephone conversation.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ENGLISH ACADEMIC STYLE AND LANGUAGE												
Тема 1. Formal style and its main features.	14		6		4	4						
Тема 2. Spelling. Transliteration.	12		4		4	4						
Тема 3. Morphology. Syntax.	14		6		4	4						
Тема 4. Academic Vocabulary.	12		4		4	4						
Тема 5. Important features of academic texts. List of references (Bibliographies). Summaries.	24		10		6	8						
Разом за змістовим модулем 1	76		30		22	24						
Змістовий модуль 2. FORMAL PAPERS AND CORRESPONDENCE												
Тема 1. CV. Resume. Application for foreign employment	14		6		4	4						
Тема 2. Formal letters: main features and structure.	14		6		4	4						
Тема 3. Main types of formal letters.	18		10		4	4						
Тема 4. Electronic messages.	12		4		4	4						
Тема 5. Main features of formal telephone conversation	16		4		6	6						
Разом за змістовим	74		30		22	22						

модулем 2												
Усього годин	150		60		44	46						
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-						
Усього годин	150		60		44	46						

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Formal style and its main features.	6	
2.	Тема 2. Spelling. Transliteration.	4	
3.	Тема 3. Cautious writing. Grammar.	6	
4.	Тема 4. Cautious writing. Academic Vocabulary.	4	
5.	Тема 5. Important features of academic texts.	10	
6.	Тема 6. CV. Resume. Application for foreign employment	6	
7.	Тема 7. Formal letters: main features and structure.	6	
8.	Тема 8. Main types of formal letters.	10	
9.	Тема 9. Electronic messages.	4	
10.	Тема 10. Main features of formal telephone conversation.	4	

7. Теми лабораторних занять

-

8. Самостійна робота

Самостійна робота студентів включає такі форми: вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання, а також виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовка до захисту індивідуальних завдань тощо.

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Noun	4	8
2.	Article	4	6
3.	Adjective	4	6
4.	Numeral. Adverb	4	8
5.	Pronoun	8	6
6.	Active and Passive Voice. Sequence of tenses	4	8
7.	Mood. Imperative and Subjunctive Mood	4	6
8.	Modal verbs	4	6

9.	Non-finite forms of the verb (Infinitive, Gerund, Participle)	4	8
10.	Syntax (Types of the questions, Direct and indirect speech)	6	6
		46	68

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання включають види завдань, спрямовані на відтворення інформації тематичного змісту та розвиток комунікативних компетенцій студентів:

1. Творче опрацювання спеціальної літератури та порівняльний аналіз джерел з фаху, що передбачає укладання рефератів в межах тематики змістового модуля.

2. Виконання проектів (бібліографічний опис, анотування та рецензування літератури з фаху, аналіз текстів сучасної англійської мови з погляду дотримання у них норм ділового стилю тощо).

Обов'язковим завданням є підготовка **ділових паперів різного рівня**, оформлених на ім'я чи від імені студента, а саме:

1. Анотації статей зі спеціальності.
2. Бібліографія **англомовних** джерел до теми магістерської роботи (стиль АРА).
3. Анотація до магістерської роботи.
4. CV (<http://europass.cedefop.europa.eu>).
5. Офіційно-діловий лист. Відповідь на офіційно-діловий лист.
5. Академічна презентація на професійно зорієнтовану тему.

	Завдання	РН 1	РН 2	РН 3	РН 4	РН 5	Метод оцінювання
1.	Анотації статей зі спеціальності	▲			▲	▲	Оцінювання матеріалу портфоліо
2.	Бібліографія англомовних джерел до теми магістерської роботи	▲	▲			▲	Оцінювання матеріалу портфоліо
3.	Анотація до магістерської роботи	▲	▲	▲	▲	▲	Оцінювання матеріалу портфоліо
4.	CV (власне)	▲		▲	▲	▲	Оцінювання матеріалу портфоліо
5.	Діловий лист та відповідь на нього	▲		▲			Оцінювання матеріалу портфоліо
6.	Академічна презентація на професійно зорієнтовану тему (пов'язану з темою магістерської роботи)	▲	▲		▲		Оцінювання та надання зворотного зв'язку за набором

							критеріїв, рефлексія
Досягнення навчання	результатів	▲	▲	▲	▲	▲	

10. Методи навчання

Перекладні та неперекладні; візуальні, аудіовізуальні (використовуються на всіх практичних заняттях).

11. Методи контролю

Контроль успішності навчання здійснюється за допомогою:

- 1) усних опитувань на практичних заняттях;
- 2) письмових контрольних робіт (модульного контролю);
- 3) тестів навчальних досягнень (тестові завдання для контролю вмінь аудіювання, читання, граматичних вмінь, фонетичних вмінь, перевірка усного мовлення тощо), тестів загального володіння іноземною мовою та тестів на виявлення здібностей до вивчення іноземної мови;
- 4) презентації студентами власних навчальних проектів;
- 5) письмових екзаменаційних завдань.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів **поточного та підсумкового контролю**.

Рівні навчальних досягнень	100 б шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Високий	90-100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших магістрантів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, непередбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	75-89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання

Задовільний	60-74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	26-59	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	1-25	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за результатами виконання завдань аудиторної, домашньої та самостійної роботи, а також виконання ІНДЗ. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих практичних навичок під час виконання завдань на практичних заняттях. Поточний контроль здійснюється за наступними критеріями:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях – до 30 балів;
- виконання завдань для самостійного опрацювання – до 30 балів;
- виконання тестового контролю №1 – до 5 балів;
- виконання тестового контролю №2 – до 5 балів;
- виконання ІНДЗ – до 10 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи - тесту

Критеріями оцінювання є знання термінологічного апарату, точне використання лексики та граматичних структур.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує обов'язкову та додаткову літературу, вільно володіє науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує при цьому обов'язкову літературу, володіє науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань він демонструє не достатню глибину матеріалу та аргументації, допускає при цьому деякі незначні помилки.

3 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює певну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає певні помилки.
2 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає певні помилки, відповідає на питання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Модуль 1 (поточне оцінювання)												Модуль 2	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль I						Змістовий модуль II						ІНДЗ		
35						35								
T1	T2	T3	T4	T5	ТК	T1	T2	T3	T4	T5	ТК			
5	5	5	5	10	5	5	5	10	5	5	5	10	20	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Основна література:

1. Граматика англійської мови: теорія. практика. тести (підручник для студентів вищих закладів педагогічної освіти) / [Н. В. Бріт, О.А. Голобородько, Г. О. Грабова, Н. В. Гут, Г. П. Іванчук, О. А. Заболотна, С. П. Шумаєва, І. Ю. Щербань]; [укл. Н. В. Гут, О. А. Заболотна]. Умань, 2018. 400 с.
2. Mastering English for Teaching and Research : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти ОС Магістр / МОН України, Уманський держ. пед. імені Павла Тичини; уклад.: О. А. Заболотна, Н. В. Гут, І. Ю. Щербань. Дрогобич : ТзОВ «Трек-ЛТД», 2021. 127 с.

Допоміжна література та он-лайн ресурси:

3. УКРЛІТ.ORG: Транслітерація. URL: <http://ukrlit.org/transliterations>
4. ОК 4. Ділова іноземна мова (англійська).
URL: <https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=12418>
5. Bailey S. Academic Writing: A Handbook for International Students. 5th ed. London and New York: Routledge, 2018. 291 p.
URL: https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/5761016/mod_resource/content/1/Academic%20Writing%20Bailey%203rd%20Edition.pdf
6. BibMe — The Online Writing Center. URL: <https://www.bibme.org/>
7. European Union. Create your Europass CV. URL: <http://europass.cedefop.europa.eu>
8. Mastering English for Academic Purposes : [навчальний посібник з ділової англійської мови для студентів магістратури вищих закладів педагогічної освіти] / [укл. Н. В. Гут, О. А. Заболотна, І. Ю. Щербань]. Умань : АЛІМІ, 2018. 108с.
9. UsingEnglish.com: Letter writing. URL: <https://www.usingenglish.com/resources/letter-writing.php>

15. Інформаційні ресурси

<http://europass.cedefop.europa.eu>

Міжнародні екзамени:

<http://www.ets.org/vgn-ext-templating/>

<http://www.ets.org/portal/site/ets/>